

„Slaba se nam obeta; zaslužek naš je postal pičel“, zazdeha vedno zaspani krčmar ter pogleda svoje goste.

„Tega je kriv Baraba, ker nam pusti, da uhajajo najboljše ribice.“ Nekako nevoščljivo pravi Gesta te besede, ker je bil jezen, da so Barabo izvolili za glavarja, a ne njega.

Na to očitanje pogleda divje Baraba Gesto in zavpije:

„Môlči, nenasitljivi volk!“

A kmalu mu pride nekaj družega na misel, in hinavske zvičajnosti posmeh mu zaigra na obrazu. Prav mirno začne:

„Prav imate, tovariši, da se jezite. Slabo sem vas vodil. Nocoj pa hočemo popraviti, kar sem zagrešil. Noč je precej temna; ravno prav za nas. V Jeruzalemu je bogati Štefan, njega bomo oropali. Storili bomo to samo trije in ravno vaju sem izbral, Gesta in Dizma, da mi pomoreta. Torej na noge!“

Mraz je pretresel Gesto pri teh besedah, kajti bil je velik strahopetec pri svojem ohlapnem jeziku:

„Ne, ne! Očitno ne smemo ropati, in to še celo v Jeruzalemu!“

„Môlči!“ zagrmi Baraba. „Kdor se mi ustavlja, ga smem ubiti. Niti besede več, vstani in pojdi!“

Gesta je vedel, da se Baraba ne šali. Ako ne sluša, gotovo življenje izgubi. V Jeruzalemu se bo pa morda vendar-le še izmuznil in ušel.

Čez nekaj trenutkov so odšli trije glasoviti roparji v temno noč proti Jeruzalemu. Krčmar je ostal sam in zaspal pri prazni mizi.

Čez nekaj dnij pa so govorili po vsej Palestini, da so ujeli rimski vojaki tri najglasovitejše roparje: Barabo, Dizmo in Gesto. O veliki noči bodo sojeni in križani.

Kakor strela je zadela ta strašna novica sivolasega Samuela. Kaj more zanj še hujšega priti? Sin izraelskega učenika bo očitno pred tisoči in tisoči ljudij križan Ubogo očetovsko srce, kake grozne muke ti napravljala hudobni sin! A zaupaj na besede največjega proroka v Izraelu:

„Tvoj sin bo rešen!“

(Konec prih.)

Zaznamovani dnevi.

(Spisal *F. Štrukelj*.)

VII. Radovedneža.

 kresu je bilo. Hladni vetrič je pihljajl zvečer proti deveti uri in preganjal dnevno vročino, po vrtilih v Zakotju so že letale kresnice — pa prevzetno, kakor bi se hotele kosati z zvezdicami na jasnem nebu, skratka: prav prijetno je bilo v mehki travi pod Plaščarjevim orehom. Toda oče Plaščar ni mirno in zadovoljno ležal in se veselil večernega počitka, dasi je ves božji dan trdo delal. Ni bil zadovoljen, ampak jezen. Zakaj neki?

I, saj se vé: zaradi otrok, kakor je sploh na več krajih! Pa saj je glasno izražal svojo jezo:

„Dovolj dolg dan je, lahko bi se bil že naletal, pa ga le še ni od nikoder! In da se ne utruji! Mene vse boli, da se komaj premikam, to pa ni nikoli ugnano! Bog nas varuj, kaj še bo, če ne bo imel nič ušes...!“

„Ali Mihca še sedaj ni domov? Njega pa že ne bomo čakali z večerjo, naj pa ostanke jé“, jezila se je tudi Plaščarica na pragu.

„Šibo mu pusti, ne pa večerje!“ oglasilo se je na kratko izpod oreha.

„Pa kdaj je že izginil? Od sedmih ga nisem nič videla!“ tožila je vnovič mati. „Kar večerjat pojdimo!“ Vendar sitno se ji je zdelo, če bi ne bilo vsch pri skledi, zato je zaklicala pred ognjišče: „Franca, skoči h Kodranovim tja na oni konec vasi, morda je tam; z Janezkom zmeraj skupaj tičita.“

Franca je bila pa že bolj pridna kakor Mihec. „Jožek, tató pojdeva“, dejala je Jožku v naročju in šla iskat Mihca. Tam pod orehom je pa kar naprej nekaj godrnjalo.

Pri podružnici sv. Mihaela v Zakotju je glasno in jasno zapel zvon — ob devetih je zvonilo v poletenskem času na čast sv. Florijanu — samo trikrat je udaril žvenkelj, kakor se gre, potem je pa samo po malem in le na jedno stran še nekoliko tolkel. Plaščar je bil že vstal in začel moliti skupno z ženo, toda ni končal molitve, kakor tudi še marsikdo v Zakotju ne.

„Kaj ga ima Blažè preveč pod kapo, kali, da tako čudno zvoni?“ pojezil se je Plaščar med molitvijo. Toda vpitje pri cerkvi je zmotilo njegovo ugibanje.

„Ti nezrelec, ti, majhni!“ vpil je cerkvenik Blažè in prestrašen držal Kodranovega Janezka za roko. „Prav za gotovo sem mislil, da je bil tat v zvoniku. Jaz ti bom že uro navil, da boš pomnil!“

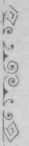
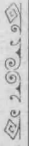
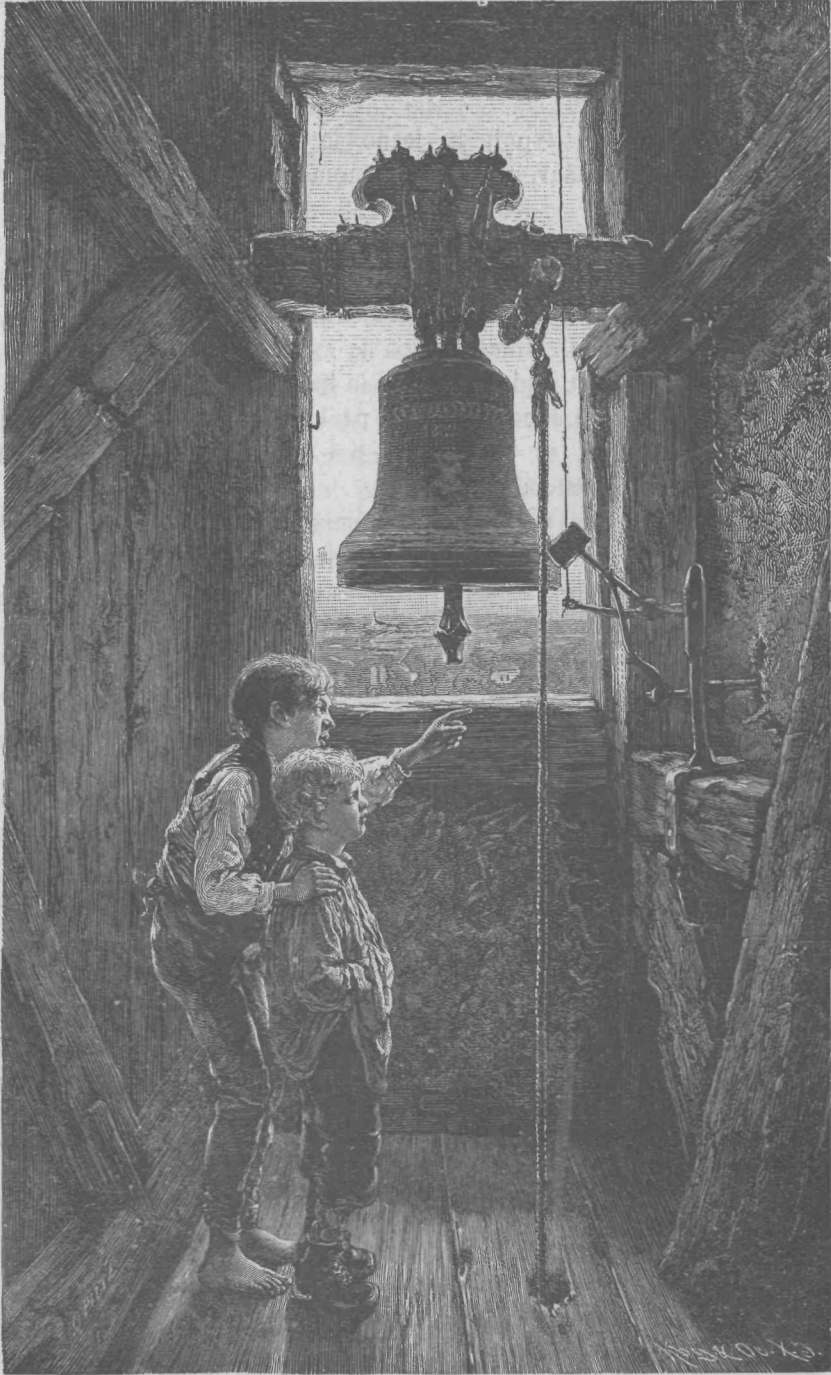
Janezku je kri tekla iz nosa, pa Blažeta se je hudo bal, zato je jokal, kakor bi se šlo za stavo. Opravičevati se je hotel, da bi ga Blažè izpustil, pa strah in jok sta mu zaprla grlo. Šele potem, kô ga je Blažè že dobro dolgo tresel in se je nabralo okrog cerkve precej ljudij, ki jih je bilo privabilo neredno zvonjenje in krik, šele potem je jokaje dopovedoval: „Saj nisem bil sam —“

„Kaj pa imaš, ali imate otroci sploh opraviti v zvoniku? Samo jaz imam pravico do zvonov in ure! Dobro vem, da bo ura jutri vsa zmešana! Človek zapira in zapira, pa še ne zadosti. Oh, drobiž otročji!“ Zopet je Blažè dobro potresel Janezka za rame.

Morda bi bil revček še dolgo ostal v koščenih rokah Blažetovih, da se ni potegnil neki vaščan zanj, češ, pusti otroka, pusti, saj je ura še v zvoniku, in bila je tudi ob devetih še pravilno, zvonov pa tak otrok tudi ne more odnesti, saj nimamo tako majhnih, kakor naši sosedje Podgorci, ki jim je veliki zvon skozi line padel, in ga je šele čez dolgo časa našel petelin v koprivah za zvonikom.

„Bog vé, kako je v zvoniku, jutri bom že ogledal“, godrnjal je cerkvenik in izpustil Janezka.

„Pa bolj skrbno zapiraj“, podražil je prejšnji vaščan še malo Blažeta. „Ali nisi slišal, da so oni dan na Dolenjskem tatovi ukradli monštranco?“

„Pri nas je pa ne bodo“, odrezal se je Blažè, „ker je nimamo. Zakleпам pa že dovolj, tatov ne bo v cerkev, otrokom pa tako nihče ne ubrani. Veš, ti, ki tako rad meni nauke daješ, le pri biri dobro pripravi: takrat pa nisi tako radodaren, kakor sedaj-le z besedami...!“

„Dolžan ti nisem nič — zvonit pojdi, zvonit, na čast sv. Florijanu, kaj se boš —“

In res je šel Blažè zvonit, pa jezno je zvonil in dolgo. Molil pa ta večer ni navadnih očenašev, ampak vjednomer je mrmral: „Oj, ti otroci, otroci...“

Kodranov Janezek in Plaščarjev Mihec sta se pa kmalu potem doma opravičevala in obtoževala, saj je Janezek izdal tudi Mihca, ki bi se drugače morda ne bil podal. Mihec je povedal malo drugače, Janezek pa tudi malo drugače: Janezek je dolžil Mihca, ta pa je zvrčal krivdo na Janezka, češ, moral sem mu iti pokazat, kako ura bije in kakšni so zvonovi. Toda resnica je ta-le: Mihec je zapeljal Janezka, ki se pa kajpak ni mnogo branil.

„Tin-dan, tin-dan“, je udarilo ob pol osmih v zvoniku sv. Mihaela, Janezek in Mihec sta pa štela.

„Kakšna je neki ura v zvoniku?“ pomišljeval je Janezek.

„Kaj še nisi bil nikoli v zvoniku?“ dejal je Mihec skoro zaničljivo.

„Nikoli še ne.“

„Pojdiva. Boš videl, kako je.“

„Če ni zaprto —“

„Poglejva.“

„Pa če cerkvenik pride —“

„Saj ga ne bo.“

Sla sta proti cerkvi. Nobenega človeka ni bilo v bližini. Zvonik je bil odprt. Smukneta skozi vrata in kmalu sta stopala po strmih, že precéj trhlenih stopnicah kvišku proti uri in zvonovom.

Toda najedenkrat zastane Janezku noga. „Mihec, ali slišiš?“

„Kaj pa?“ obrne se Mihec.

„Kdo pa nekaj teše gori nekje?“

„Ha, ha, teše, seveda... To je ura! Ura se glasi, le ne boj se!“

Prišla sta srečno mimo ure, kjer se je Janezek čudil velikanskim kolesom, do zvonov. O, kako majhno se je zdelo Janezku vse na tleh! Toda glave si ni upal pokazati pri linah, bal se je namreč vedno, da ne bi ga kje zagledal cerkvenik in pritekkel... Nekaj časa sta ogledovala, kar zahrešči po uri, da je Janezka groza obšla. Bilo je, kot bi se hotelo vse podreti: drrrr... rèsk. Pa je odnehalo.

„Sedaj bode bila ura. Le na kladivo glej!“ učil ga je Mihec, ki ga je tisto čudno drdranje v uri sicer tudi nekoliko iznenadilo in prestrašilo, pa se je vendar kmalu spomnil, kaj to pomeni. Janezku pa je bilo vse novo. In res, kmalu se je vnovič nekaj sprožilo v uri, da je jelo hreščati, kladivo se je privzdignilo, in udarilo tin-dan, tin-dan, tin-dan... Tako blizu zvonov Janezek še nikoli ni bil. Vse mu je šlo skozi ušesa, in kako dolgo se je še potem zvon tresel!

Sedaj sta radovedneža pravzaprav napasla svojo radovednost, saj sta videla in slišala vse. Toda sklenila sta počakati še jedno četrto ure, zakaj takrat bo še zanimivejše, ko bo bila ura ne le četrta, ampak tudi uro. Pa pozneje sta obžalovala ta svoj sklep. Res, da sta slišala, kako bje ura v zvoniku osem, toda pozneje so ju zadele pa précej neprilike.

„Kdor zna narediti tako uro, tak pa zna nekaj!“ trdil je Janezek po stopnicah dol gredé.

„Mislim, da —“ hotel ga je potrditi v njegovi misli Mihec, ná, pa začne zdolaj nekaj staro kašljati. In sitnost — kašelj je šel v zvonik: cerkvenik Blažè je šel uro navijat! Kaj pa sedaj? Sreča, da sta bila bosa. Tiho kakor miši sta šla nazaj v zvonik. Blažetu se ne bi bilo varno pokazati, zato sta zlezla za drdro, ki je v zvoniku čakala celo leto velikega tedna. Še dihati si nista upala, Blažetovi koraki pa so bili glasni in vedno bliže.

„E-he, sapa, sapa se dobi po teh stopnicah“, oddihoval si je Blažè, potem pa navil uro. „No, hvala Bogu, za štiriindvajset ur bo dobro“, pogovarjal se je sam s seboj in počasi odšel.

Še bolj srčni ‚hvala Bogu‘ pa sta izrekala Mihec in posebno Janezek, da je Blažè odšel po stopnicah navzdol. Pa iz zvonika ga ni hotelo nesti. Nekaj je premetaval in momljal, potem pa začel zvoniti „ave Marijo“. To se je Janezek stisnil v kót, kakor bi ga nič ne bilo! In molil je angeljsko češčenje, pa pobožno, in potem dostavil še očenaš in češčenamarijo, da bi že prišel iz zvonika. Mihec je pa slabo molil in le bolj ogledoval, kako se zvon ziblje, in zato menda nakopal sebi in Janezku nadlogo. Blažè je namreč odzvonil, zaklenil in odšel: Janezek in Mihec pa v zvoniku!

No, sedaj sta pa imela! Ko je Mihec videl skozi line, da je Blažè odšel v svojo hišico, odleglo jima je in lezla sta po stopnicah. Toda zvonikova trda, močna hrastova vrata so bila zaklenjena. Janezek je takoj zajokal. Mihca je sicer tudi pogrelo, toda za jok je bilo še vedno dovolj časa, zato je dejal pogumno: „E, to nič ne dé, bom pa skozi line koga poklical. In vrnila sta se po stopnicah navzgor, da jima je sapa pohajala. Toda koga naj bi poklicala? Ključ je pri cerkveniku — — — Bolj na skrivnem sta pogledovala skozi line, pa nikogar ni bilo, da bi jima pomagal.

Brentežev Nace je gnal živino s paše in prepeval Kodranovemu Janezku je šlo pa na jok, in tudi Mihcu je zmanjkovalo poguma in veselosti.

„Ti reč, ti, taka!“ ugibal je bolj žalosten kot vesel, „da je moral zakleniti!“

Pa kar je bilo, je bilo: v zvoniku sta bila zaklenjena.

„Zvoniva!“ svetoval je Janezek.

„Potem bo šele Blažè hud. Čakajva.“

„Noč se dela.“

„Še lažje mu bova ušla.“

„Kako?“

„Spodaj za vrata se bova postavila. Ko bo prijel za vrv, midva pa ven. Le brez skrbi.“

„Pa res! Samo dolgo ga še ne bo.“

„Saj se nama ne mudi tako strašno.“

Ej, pa se čas vleče, da nikoli tega, kadar bi kdo kmalu rad kaj dočakal. Neznansko počasi jima je mineval čas doli pri zvonikovih vratih. In pa noč in tema, to, to! In v temi je vselej strah. „Vš, vš“, je dejalo gori nekje pri malem okencu. Janezek se je stisnil k Mihecu. „Kaj neki je?“ „Nič, kak netopir“, razlagal je Mihec, pa si je komaj vrjel, češ, kaj pa, če ni, temveč kaj straši. Zopet je bilo vse tiho, pa ne dolgo. Nekaj je zacvililo in se zadrvalo po tramovih, ki so nosili stopnice, pa kmalu padlo v kot med stare deske. Podgane so se preganjale. Mučno je bilo Janezku, Mihecu tudi. In noč ni imela prav nič usmiljenja z njima; čedalje večjo temo je sula na zemljo. Sedaj je pa jelo še Mihecu prilivati kropa. Če je tista ‚storija‘ resnična, da po noči prihajajo v cerkev mrlički k maši, vsi brez glav, da mašuje mašnik brez glave In če mrtveci dobé živega človeka, zdrobé ga kot solnčni prah . . . Janezek te ‚storije‘ še ni slišal, drugače bi bil skoprnel.

No, čas rešitve se je bližal. V uri je hreščalo in napovedovalo, da bo v kratkem devet. Blažè, ki je bil za zvonjenje točen, je že zarožljajal s ključem v vratih. Sedaj je bila pa tema dobrot za Janezka in Mihca. Blažè je stopil tisti dve in pol stopinji, ki ji je storil sam Bog vé kolikokrat že, do zvonovih vrvij, in potegnil. Takrat pa skočita Mihec naprej in srečno; Janezek za njim, a spodletelo mu je, da se je majhno potolkel in, kar je bilo huje, da ga je Blažè ujel. — Drugo je pa znano.

Ti predrta radovednost, ti, pa jo je bilo le treba precèj drago plačati! Ne bosta tako brž pozabila, po čem je.

Zaupaj v Boga!

Radopeven droben ptič
V zélen zletel je gozdič,
Sedel tamkaj na drevo je,
Pesmi peti jel je svoje.

To opazi sokol hud,
Z viška nanj spusti se ljut,
Prime pevčeta za grlo,
Pravi: „Več ne boš se drlo!“

„Sokol, prosim te lepó:
Usmiljenje imej z menó!
Saj ti nisem zla nič stóril,
In če sem, se bom spokóril!...“

„Nič! . . . Predrzo tu si pél,
S srdom mi srcé razvnel;
In zato ti je umreti,
Takoj hočem te požreti!...“

Že ga htel prebósti je,
Lovec spel po hósti je;
Skrivši bliže se prikrade,
Puška počí, sókol pade . . .

Radopevni drobni ptič
Pa zleti čez dol in grič;
Lovcu srčno hvalo dáje,
Iz višin uči peváje:

„Človek, človek, božja stvar,
Zdvójiti) ne smeš nikdár!
Ko gorjé najbolj te stiska,
Božja se pomoč zabliska!...“

) Zdvojiti = obupati.

